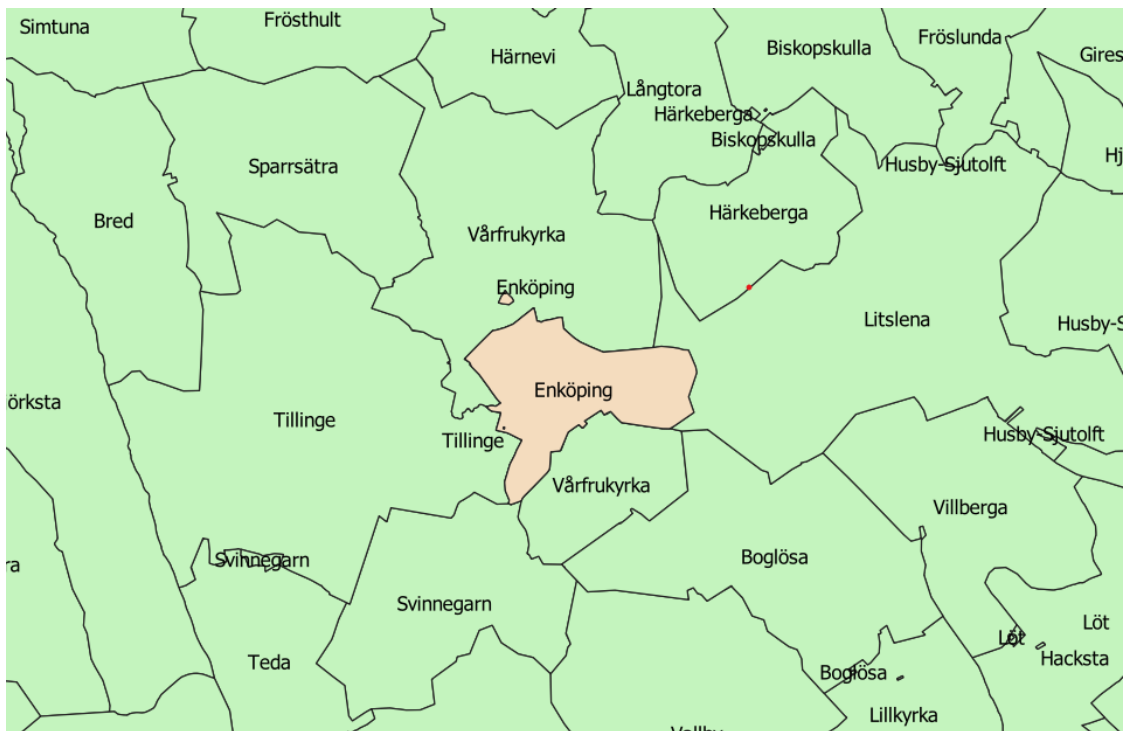

PRODUKTBESKRIVNING

Socken och stad Nedladdning, vektor

DOKUMENTVERSION: 1.2

Figur 1. Kartexempel på indelning av socknar och städer.

Innehållsförteckning

1	ALLMÄN BESKRIVNING	3
1.1	INNEHÅLL	3
1.2	GEOGRAFISK TÄCKNING	3
1.3	KOORDINATSYSTEM	3
1.4	ÖVRIGT	3
2	KVALITETSBEKRIVNING	3
2.1	SYFTE OCH ANVÄNDBARHET	3
2.2	DATAFÅNGST	4
2.2.1	<i>Tillkomsthistorik</i>	4
2.2.2	<i>Ortnamn och nummer</i>	5
2.3	UNDERHÅLL	5
2.3.1	<i>Underhållsfrekvens</i>	5
2.4	DATAKVALITET	5
2.4.1	<i>Fullständighet</i>	5
2.4.2	<i>Logisk konsistens</i>	5
2.4.3	<i>Tematisk noggrannhet</i>	5
3	LEVERANSENS INNEHÅLL	5
3.1	DATA OCH DOKUMENTATION	5
3.2	FILUPPSÄTTNING	5
3.2.1	<i>Geopackage</i>	5
3.2.2	<i>Skiktindelning</i>	6
4	SKIKTBEKRIVNING OCH KODLISTA	6
4.1	SOCKEN OCH STAD	6
4.1.1	<i>Attributuppsättning av socken och stad</i>	6
5	FÖRÄNDRINGSFÖRTECKNING	7
	BILAGA: SOCKENHISTORIK	8

I Allmän beskrivning

I.1 Innehåll

Socken och stad Nedladdning, vektor är en administrativ indelning som bygger på de jordregistersocknar som var aktuella i samband med övergången till nytt fastighetsregister 1976–1995 samt de stadsregisterområden som var städer med stadsprivilegier i samband med kommunreformen 1971. Även om en annan tidsperiod skulle vara önskvärd, så är den valda perioden mest lämpad som administrativ indelning då den är stabil över tid och finns tillgänglig i digital form. Se även Bilaga: Sockenhistorik nedan.

Anmärkning: Inget hindrar att uppgifter från andra tidsperioder kopplas till Socken och stad Nedladdning, vektor.

I.2 Geografisk täckning

Socken och stad Nedladdning, vektor är en rikstäckande administrativ indelning bestående av ytor.

I.3 Koordinatsystem

Plan: SWEREF 99 TM.

I.4 Övrigt

Socken och stad Nedladdning, vektor är framtagen för Lantmäteriet som ortnamnsmyndighet. Då det finns ett allmänintresse av informationen tillhandahålls Socken och stad Nedladdning, vektor som öppna data.

2 Kvalitetsbeskrivning

För mer information om de olika kvalitetsparametrar som används i produktbeskrivningen, se [HMK Ordlista \(pdf\)](#) och [HMK Geodatakvalitet \(pdf\)](#). För termer och definitioner av dessa se även [termdatabasen Ekvator](#).

2.1 Syfte och användbarhet

På den svenska landsbygden har människor sedan medeltiden haft socknen som sin hembygd. Även om sockenbegreppet förlorat sin juridiska betydelse har socknarna fortfarande en viktig funktion i samhället då de ligger till grund för forskning, hembygdsrörelsen och som platsidentitet.

Länge utgjorde församlingarna en stabil administrativ indelning som väl överensstämde med sockenindelningen. Några år innan Svenska kyrkan skildes från staten år 2000 började antalet församlingar att minska och därmed förändrades församlingsstrukturen. Det medförde att kopplingen mellan församling och socken delvis gick förlorad. Förändringen medförde att församlingsindelningen inte längre utgjorde grunden för en stabil administrativ indelning.

Anmärkning: Distrikt har valts bort som ett alternativ till administrativ indelning då distriktsindelningen bygger på församlingsindelningen 31 december 1999.

Socken och stad ska betraktas som en ”frost” administrativ indelning som inte förändras över tid. Det innebär att det kan förekomma avvikelser i förhållande till övrig administrativ indelning som uppdateras regelbundet. Där emot kommer direkta fel som upptäcks i Socken och stad att åtgärdas årsvis efter beslut.

2.2 Datafångst

2.2.1 TILLKOMSTHISTORIK

Socken och stad är en rikstäckande administrativ indelning.

Socknarna bygger på de jordregistersocknar som var aktuella i samband med övergången till nytt fastighetsregister 1976–1995.

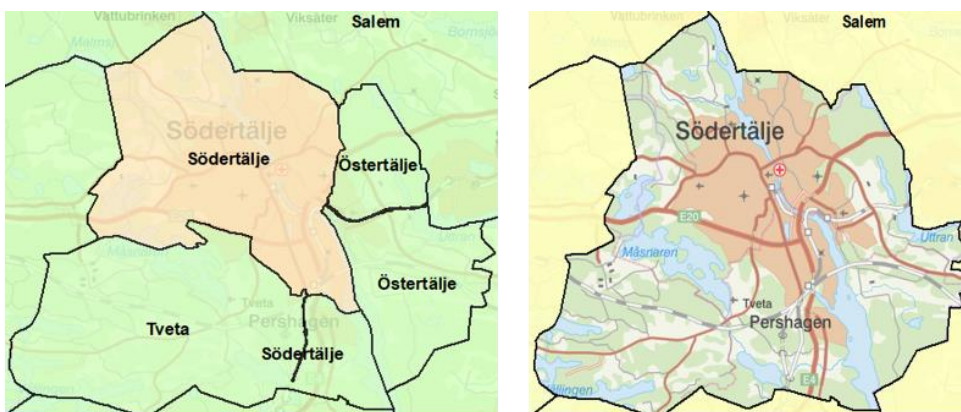
Städerna motsvaras av de stadsregisterområden som var städer med stadsprivilegier i samband med kommunreformen 1971.

De stadsregisterområden som inte var städer i samband med kommunreformen 1971 har klassificerats som *socken*, ex. Öregrund.

Köping och municipalsamhällen var en form av tätort inom en socken. De stadsregisterområden som motsvarar en köping eller ett municipalsamhälle särredovisas inte i *Socken och stad Nedladdning*, *vektor* då de betraktas som en del av den omgivande socknen, ex. Malmköpings stadsregisterområde som var en köping i Lilla Malma socken.

I ett fåtal fall har jordregistersocknar överförts till stadsregisterområden några få år före övergången till nytt fastighetsregister 1976–1995. Dessa känns igen genom att fastigheterna fick en ny fastighetsbeteckning enligt kommande regler trots att överföringen skedde före övergången till nytt fastighetsregister. I dessa fall har socknarna lämnats oförändrade för att de inte ska gå förlorade, ex. Östertälje och Tveta som kvarstår i Socken och stad men som i Jordregistersocken gått upp i Södertälje stadsregisterområde (observera att stadsregisterområden utgör hål i Jordregistersocken).

Figur 2. Socken och stad till vänster (med Södertälje som stad samt Tveta och Östertälje som socken) jämfört med Jordregistersocken till höger (där Södertälje stadsregisterområde utgör ett hål).

Socken och stad

Jordregistersocken

2.2.2 ORTNAMN OCH NUMMER

Namn på socken har hämtats från fastighetsregistrets uppgift om tidigare beteckning, som innehåller namnet på den jordregistersocken som fastigheterna tillhörde innan övergången till nytt fastighetsregister 1976–1995.

Namn på stad har hämtats från förteckningen över de stadsregisterområden som var stad i samband med kommunreformen 1971.

Nummer på socknar och städer har i huvudsak hämtats från förteckningen Städer och socknar (utgiven av Riksantikvarieämbetet/Antikvarisk-Topografiska arkivet ATA).

Sockenar som inte återfinns i förteckningen Städer och socknar har tilldelats ett nummer i serien 3500.

Städer som inte återfinns i förteckningen Städer och socknar har tilldelats ett nummer i serien 4000.

2.3 Underhåll

Informationen är statisk. Rättningar av direkta fel kan förekomma.

2.3.1 UNDERHÅLLSFREKVENS

Informationen kommer att uppdateras vid behov en gång per år efter beslut.

2.4 Datakvalitet

2.4.1 FULLSTÄNDIGHET

Fullständigheten i informationen är mycket hög.

2.4.2 LOGISK KONSISTENS

Socken och stadindelningen består av ett rikstäckande skikt med ytor som inte överlappar varandra.

2.4.3 TEMATISK NOGGRANNHET

Den tematiska noggrannheten är mycket hög.

3 Leveransens innehåll

3.1 Data och dokumentation

Data för Socken och stad Nedladdning, vektor levereras som en fil i formatet Geopackage.

Dokument för produktbeskrivningen kan hämtas på produktsidan på lantmateriet.se

3.2 Filuppsättning

3.2.1 GEOPACKAGE

Filen innehåller data enligt beskrivning i kap. 4.1.1.

3.2.2 SKIKTINDELNING

Produkten består av ett skikt som innehåller socken respektive stad.

4 Skiktbeskrivning och kodlista

4.1 Socken och stad

4.1.1 ATTRIBUTUPPSÄTTNING AV SOCKEN OCH STAD

Skiktet som är rikstäckande innehåller ytor med en attributuppsättning för samtliga socknar och städer.

Tabell 1. Attributuppsättning.

Attribut	Typ	Längd	Beskrivning
objektidentitet	UUID	36	Unik identitet för varje socken/stad
objektversion	Heltal	9	Objektversion
version_giltig_fran	Text	16	ÅÅÅÅ-MM-DD HH:MM
sockenstadkod	Heltal	4	Nummer på socken/stad
sockenstadnamn	Text	100	Namn på socken/stad
sockenstadtyp	Heltal	1	1 = Socken 2 = Stad
omradesnummer	Heltal	2	Områdesnummer (De områden som ingår i en socken/stad tilldelas ett löpnummer. Huvudområdet har alltid områdesnummer = 1)
huvudomrade	J/N	1	J = Huvudområde N = Enklav
sockenstadanmarkning	Text	254	Anmärkningar

5 Förändringsförteckning

Tabell 2. Tabell över förändringsförteckning.

Version	Datum	Orsak samt ändring mot tidigare version
1.2	2022-04-20	Produkten har namnändrats och heter numera Socken och stad Nedladdning, vektor.
1.1	2021-10-13	Textjusteringar samt kompletterad med bilaga om sockenhistorik.
1.0	2020-01-29	Beskrivning av produkten Socken och stad.

Bilaga: Sockenhistorik

I Sverige har det över tid funnits flera (ibland parallella) sockenindelningar skapade för olika ändamål. Ofta har socknarna sammanfallit med varandra, även om regelbundna gränsjusteringar ibland medfört vissa avvikelser.

Kyrksocken:

- Är den äldsta sockenindelningen vi har och användes för att organisera Sverige fram till 1862.
- Upphörde som administrativ enhet 1862 och ersattes av två nya enheter: landskommuner och kyrkliga församlingar.
Anmärkning: Landskommunerna har ofta uppfattats som socken.
- Kommunsammanslagningen 1952 och 1971 innebar att de sockenbaserade landskommunerna ersattes av ”storkommuner”.
Anmärkning: Landskommunerna före sammanslagningen 1952 anses ibland vara den mest ”genuina” sockenindelningen. Notera att den inte finns i digital form.

Jordebokssocken:

- Infördes som underlag för beskattning på 1500-talet.
- Blev ersatt av jordregistersocken 1908.

Jordregistersocken:

- Ersatte jordebokssocken enligt *Förordning angående jordregister* år 1908.
- Utgjorde registerområde för fastighetsindelningen på landsbygden fram till 1976–1995.
- Redovisas idag som registeruppgift enligt *Förordning (2000:308) om fastighetsregister*.
- *Jordregistersocken* har använts som underlag för alla socknar i *Socken och stad*.

Stadsregisterområden:

- År 1918 trädde både lagen om fastighetsbildning i stad och förordning om fastighetsregister i stad ikraft. I dessa föreskrevs uppläggandet av stadsregister. Inom ett stadsregisterområde upphävdes jordregistersocken.
- Antalet kommuner nådde sitt maximum omkring 1930. Varje kommun hade en administrativ tätort som centrum, oftast samma ort som varit sockencentrum. Större tätorter administrerades som municipalsamhällen, köpingar eller som städer med stadsprivilegier. Dessa kom att bilda stadsregisterområden.
- Stadsregisterområden motsvaras av hål i *Jordregistersocken*. Dessa hål har använts som underlag för alla städer i *Socken och stad*.